

[Statsministeren]

Så er der spørgsmålet om immunitetsregler for ministre og folkevalgte. For danske folketingsmedlemmer gælder jo som bekendt grundlovens § 57. Derimod gælder der ikke særlige immunitetsregler for ministre bortset fra den beskyttelse, der ligger i, at rigsretten er enekompetent med hensyn til politiske embedshandlinger.

På Færøerne og i Grønland gælder reglerne svarende til grundlovens § 57 for henholdsvis færøske lagtingsmedlemmer og grønlandske landstingsmedlemmer. For landsstyremedlemmer på Færøerne og i Grønland følger en vis immunitet af procedureerne for tiltalerejsning, ligesom det er tilfældet i Danmark. Altså heller ikke her synes der at være afgørende forskelle.

Ser vi på habilitetsreglerne for ministre og for folkevalgte, kan vi konstatere, at habilitetsreglerne vedrører dels betingelser for valgbarhed, dels adgangen til at beklæde erhverv ved siden af beskæftigelsen som minister eller medlem af den lovgivende forsamling. Valgbarhedsbetingelser for folkevalgte med hensyn til indfødsret, alder, bopæl, myndighed og værdighed har måske ikke den helt store betydning i forbindelse med Fremskridtspartiets beslutningsforslag.

Jeg kan oplyse, at på Færøerne og i Grønland gælder reglerne svarende til de danske bestemmelser efter grundloven, og for alle tre dele af riget gælder, at den pågældende lovgivende forsamling selv afgør spørgsmålet, om et medlem har mistet sin valgbarhed.

For ministre i Danmark gælder ingen særlige valgbarhedsbetingelser, men man antager normalt, at der sluttes analogt fra bestemmelserne om folkevalgte. For de grønlandske landsstyremedlemmer findes en udtrykkelig lovbestemmelse herom, og for de færøske landsstyremænd sluttes formentlig analogt for reglerne for lagtingsmedlemmer.

For så vidt angår bestemmelser om besiddelse af erhverv gælder for ministre i Danmark en bestemmelse i ministerlønningsloven, der i praksis forhindrer en minister i at have erhverv. Tilsvarende bestemmelser gælder for Folketingets formand, hvorimod folketingsmedlemmer principielt ikke anses som inhabile. Et folketingsmedlem kan godt være ordfører på et område og samtidig være personligt engageret i det pågældende område.

På Færøerne gælder for landsstyrets medlemmer regler, der helt svarer til de danske for ministre. Det samme er tilfældet i Grønland.

Ser vi så på habilitetsreglerne i øvrigt, kan vi konstatere, at i Danmark gælder forvaltningslovens bestemmelser. Loven gælder dog ikke for sager om færøske og grønlandske anliggender, men kan sættes i kraft for sager, der behandles af rigsmyndighederne. Habilitetsregler for sager, der behandles af hjemmestyrets myndigheder, henhører under hjemmestyrene.

Statsministeriet er bekendt med, at Færøernes landsstyre betragter det som en væsentlig opgave at forberede en ny styrelsesordning indeholdende en forvaltningsreform, men som sagt er det jo sådan et lovkompleks, som er et færøsk anliggende. I Grønland gælder fra tidligere tid nogle af de regler, der findes i den danske forvaltningslov.

Så kommer jeg til det femte punkt i Fremskridtspartiets beslutningsforslag. Det er spørgsmålet om offentlighed. Den danske offentlighedslov indeholder i § 18 en bestemmelse om, at loven ved kongelig anordning kan sættes i kraft for sager om færøske anliggender med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger. Dette gælder efter loven dog kun sager, der er eller har været under behandling af rigsmyndighederne. Begrundelsen for den sidstnævnte begrænsning er, at offentlighed med hensyn til sager, der behandles af hjemmestyrets myndigheder, efter hjemmestyreloven er et færøsk særanliggende. Offentlighedslovens § 18 bygger på det synspunkt, at der på Færøerne bør gælde samme regler om offentlighed for særanliggender og fællesanliggender, og de samme regler bør gælde, uanset om sagerne behandles af rigsmyndighederne eller hjemmestyrets myndigheder. Det følger heraf, at rigsmyndighederne vil lade den danske offentlighedslov sætte i kraft på Færøerne, så snart Lagtinget har vedtaget en lov om offentlighed gældende for hjemmestyrets myndigheder. Landsstyrets forslag herom, bortset fra enkelte tekniske afvigelser, er identisk med den danske lov. Vi forventer, at forslaget bliver færdigbehandlet af hjemmestyret i nærmeste fremtid.

Når det gælder Grønland, gælder reglerne i den gamle danske offentlighedslov for såvel rigsmyndighederne som hjemmestyret.